

ثبت ۷ رکورد انتقال گاز در کشور

پیمان خضری
مدیرعامل شرکت انتقال گاز ایران

◀ سال ۱۴۰۳ برای شرکت انتقال گاز ایران سالی سرنوشت‌ساز بود؛ سرمای کم‌سابقه و افزایش ناگهانی مصرف گاز در بخش خانگی و تجاری چالش‌های بزرگی را پیش‌روی این مجموعه قرار داد. با این حال مدیریت هوشمندانه و بهره‌گیری حداکثری از ظرفیت‌ها، نه تنها مانع افت فشار و اختلال در گازرسانی نشد، بلکه منجر به ثبت ۷ رکورد جدید در انتقال گاز در کشور شد. پیمان خضری، مدیرعامل شرکت انتقال گاز ایران از جزئیات این موفقیت‌ها، اقدام‌های انجام‌شده و برنامه‌های پیش‌رو می‌گوید و بر اهمیت همکاری گروهی و تصمیمات راهبردی در عبور از این بحران‌ها تأکید می‌کند.

■ سال ۱۴۰۳ را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ آیا به اهداف تعیین‌شده دست یافتید؟

سال ۱۴۰۳ برای شرکت انتقال گاز ایران خاص و بی‌نظیر بود. دو موج طولانی سرما؛ یکی توده هوای اسکاندیناوی در دی که سبب کاهش دمای ناگهانی در ۲۶ استان کشور شد، شمال شرق، شمال غرب تا مرکز کشور را حتی تا ۸ درجه هم تحت تأثیر قرار داد. دیگری در اواخر بهمن و اواسط اسفند، به دلیل نفوذ چاله سرد قطبی، که شرایط دشواری برای گازرسانی ایجاد کرد. همچنین، تأثیر عدم ذخیره‌سازی مناسب منابع سوخت مایع برای مصرف نیروگاه‌ها در نیمه اول سال در نیمه دوم سال کاملاً مشهود بود و بار اضافه‌ای را ایجاد کرد. اما خوشبختانه با تلاش، هم‌افزایی و درک مشترک در سطح کشور، به‌ویژه با مدیریت آقای توکلی و همکاران خوبم در شرکت انتقال گاز ایران، توانستیم در سال ۱۴۰۳ به موفقیت‌های چشمگیری دست یابیم و سبب شد هیچ‌یک از هم‌وطنان از نعمت گاز محروم نشوند.

برنامه‌های پیش‌بینی‌شده در سال ۱۴۰۳ در دو بخش عمده طراحی شده بود. یکی در حوزه تعمیر و نگهداری و دیگری در بخش تکالیف نهادهای بالادستی که باید انجام می‌شد. طبق تکالیف نهادهای بالادستی، در آذر باید ۸۴۵ میلیون مترمکعب گاز روزانه به شبکه گاز کشور تحویل می‌شد و در دی و بهمن این عدد به ۸۵۰ میلیون مترمکعب می‌رسید، اما آنچه در عمل اتفاق افتاد این بود که به دلیل افزایش مصرف ناگهانی و تغییرات غیرمنتظره در مصارف، در آذر به جای ۸۴۵ میلیون مترمکعب، ۸۵۰ میلیون مترمکعب گاز در روز تحویل شد. در دی و بهمن، این مقدار به ۸۶۳ میلیون و ۸۷۰ میلیون مترمکعب به طور متوسط و حتی در برخی روزها به ۸۸۰ میلیون مترمکعب هم رسید. این مقدار تحویل گاز به شبکه، فراتر از برنامه‌های پیش‌بینی‌شده و تکالیف

نهادهای بالادستی بود.

این تغییرات به دلیل افزایش مصرف گاز بخش خانگی و تجاری در مقایسه با پیش‌بینی‌ها بود. برای مثال در آذر پیش‌بینی می‌شد مصرف خانگی و تجاری حدود ۴۶۸ میلیون مترمکعب در روز باشد، اما در عمل مصرف به ۵۶۱ میلیون مترمکعب رسید، همچنین در دی این مقدار به ۶۱۴ میلیون مترمکعب و در بهمن به ۶۳۶ میلیون مترمکعب در روز افزایش یافت. این تغییرات سبب ایجاد فشار مضاعفی در تأمین گاز شد، اما با تلاش‌های مستمر و مدیریت دقیق توانستیم پاسخگوی این نیازهای غیرمنتظره باشیم.

■ مهمترین دستاوردهای شرکت انتقال گاز

ایران در سال ۱۴۰۳ چه بوده است؟

یکی از مهمترین دستاوردهای ثبت رکوردهای متعدد در انتقال گاز بود، از آذر تا اسفند، هفت بار رکورد جدید ثبت شد و در نهایت به ۸۸۰ میلیون مترمکعب در روز رسید. افزون بر این، کمترین مقدار توقف‌های ناخواسته در ایستگاه‌های تقویت فشار و خطوط انتقال گاز صورت گرفت. از نظر عملیاتی، بهره‌برداری از خط نهبندان - سربیشه و اتصال آن به شبکه شمال شرق کشور سبب شد گازرسانی به استان‌های خراسان شمالی، جنوبی و رضوی پایدارتر شود و هیچ‌گونه افت فشار ناخواسته در شرق کشور نداشتیم.

افزایش انتقال گاز تا بهمن در سال ۱۴۰۳ به مقدار ۱۰۸۶ درصد، معادل ۴۰۷ میلیارد مترمکعب نسبت به سال ۱۴۰۲، نشان‌دهنده موفقیت‌های بیشتر در افزایش تولید و انتقال گاز طبیعی بود. در نهایت به طور کلی توانستیم ۲۵۵ کیلومتر به خطوط لوله انتقال اضافه کنیم که در مجموع به ۴۰ هزار و ۲۲۲ کیلومتر با ۹۵ ایستگاه تقویت فشار گاز رسید. همچنین ۱۰ دستگاه توربوکمپرسور به ایستگاه‌های تقویت فشار جدید اضافه شد، به طوری که تعداد کمپرسورها در شبکه انتقال گاز

به ۳۵۰ دستگاه رسید. این تغییرات و تقویت‌ها سبب شد رکوردهای متعدد در انتقال گاز به ثبت برسد و توانایی انتقال گاز بهینه‌تر شود.

■ چه اقدام‌هایی سبب ثبت ۷ رکورد انتقال گاز

در روزهای سرد ۱۴۰۳ شد؟

گاز تولیدی باید به سرعت منتقل شود تا از افت فشار و هدررفت انرژی جلوگیری کنیم. این افزایش در انتقال گاز به واسطه افزایش تولید گاز و بهبود ظرفیت شبکه انتقال بوده که در نهایت سبب ثبت این رکوردهای جدید شده است. در دی ۱۴۰۲، با ۱۹۴ توربوکمپرسور در سرویس، به طور میانگین حدود ۸۳۹ میلیون مترمکعب گاز منتقل شد، اما در دی ۱۴۰۳، با استفاده از ۲۰۴ توربوکمپرسور، توانستیم شرایط انتقال گاز را به گونه‌ای فراهم کنیم که روزانه به طور میانگین حدود ۸۷۶ میلیون مترمکعب گاز منتقل شد، یعنی حدود ۳۷ میلیون مترمکعب افزایش در انتقال گاز روزانه محقق شد. انتقال گاز در بهمن ۱۴۰۲، ۱۷۹۹ توربوکمپرسور انجام شد، اما سال ۱۴۰۳ با ۲۰۷ توربوکمپرسور، حجم انتقال به طرز قابل توجهی افزایش یافت. همین‌طور در اسفند ۱۴۰۳، با وجود سرمای شدید و شرایط خاص، انتقال گاز با ۲۰۸ توربوکمپرسور انجام شد که در اسفند ۱۴۰۲، انتقال گاز با ۱۸۶ واحد انجام شده بود. این موفقیت‌ها بخشی از اقدام‌هایی است که سبب ثبت این رکوردها شد.

■ با چه چالش‌هایی در سال ۱۴۰۳ مواجه شدید و چگونه بر آنها غلبه کردید؟

یکی از چالش‌های اساسی در این سال، تغییرات ناگهانی دما و سرمای شدید بود که منجر به افزایش مصرف گاز در مناطق شمالی کشور شد. ۹۲ تا ۹۳ درصد گاز کشور در جنوب تولید می‌شود و حدود ۷۵ درصد در نیمه شمالی مصرف می‌شود. با افزایش ناگهانی هوا، نیاز به انتقال سریع گاز از جنوب به شمال کشور داریم. برای عبور از این چالش، با حداکثر توان انتقال در ایستگاه‌های